

«آیت‌الله العظمی جواد آملی»:

آن قدر ستبر و قوی باشید که هیچ بیگانه‌ای در شما طمع نکند

تحقیق دست جمعی، خاطر جمع‌تر از تحقیق فردی است، اختلاف‌ها کمتر می‌شود و پیشرفت‌ها بیشتر می‌گردد

ناگورده

شمار هفته پژوهش مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خاوران
تشکل‌های پژوهشی، انسجام و کار آمدی
تأکیدات مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) و مراجع عظام تقلید در «استفاده صحیح از ظرفیت‌های علمی نخبگان در راستای توسعه همه‌جانبه کشور» در عصر ایمان و اطلاعات ضروری می‌نماید. در همین راستا است که تأسیس امور نخبگان و استعداد‌های برتر در حوزه‌های علمیه خاوران تحقق یافت.

۳ کلان طرح‌های در دست اقدام معاونت پژوهش مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خاوران
۴ نیم‌نگاهی به فعالیت‌های پژوهشی معاونت پژوهش مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خاوران
پژوهش محور نمودن نظام آموزشی

http://KOWSARNEWS.ir نشریه خبری - اطلاع‌رسانی مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خاوران | سال دهم | شماره ۱۵۱ | بیست و چهارم آذر ۱۳۹۴ | سوم ربیع‌الاول صفر ۱۴۲۷ | یازدهم دسامبر ۲۰۱۵ | http://WHC.ir

در پیام «حجت‌الاسلام والمسلمین جمشیدی» به مناسبت هفته پژوهش مطرح شد

هر طلبه، یک پژوهشگر

هزاران طلبه دانش‌آموخته در حوزه‌ها در قالب هسته‌های پژوهشی، گروه‌های پژوهشی رشد و برنامه‌های تخصصی پژوهشی به کار علمی و تألیفی مشغول‌اند و تاکنون صداها اثر تألیفی به سرانجام رسیده و ده‌ها اثر در جشنواره‌ها حائز رتبه گردیده است.

«حجت‌الاسلام والمسلمین جمشیدی»:
نظام‌نامه مراکز پژوهشی تدوین و تصویب گردیده و فاز اول نخستین شهرک پژوهشی خاوران، در شهر مقدس قم به حول قوه الهی در سال جاری افتتاح خواهد شد.

معاون پژوهش حوزه‌های علمیه خاوران خبر داد

با حضور معاون پژوهش حوزه‌های علمیه خاوران در گرگان برگزار شد

دومین نمایشگاه کتاب حوزه‌های علمیه خاوران

کانون‌های پژوهشی دوبرابر می‌شود

صفحه دوم

صفحه هشتم

مدیر کل امور نخبگان و استعداد‌های برتر حوزه‌های علمیه خاوران:

اخلاق از ضروریات پژوهش است

صفحه ۲

گستره پژوهش

درون حوزی

- پروسی راه‌های جذب جوانان به ویژه استعداد‌های برتر به حوزه‌های علمیه خاوران.
- پروسی روابط علمی، اخلاقی، اجتماعی، شاکردی در حوزه‌های علمیه خاوران.
- پروسی وضعیت فارغ‌التحصیلان حوزی از منظر بکارگیری و تک‌گرددان آموزشی پژوهشی و تبلیغی.

استانی و منطقه‌ای

- پروسی وضعیت تعامل حوزه‌ها با سایر نهادهای فرهنگی، پژوهشی و آموزشی.
- زن و خانواده و تربیت دینی فرزندان.
- اسیب شناسی سن ازدواج.
- پروسی وضعیت فرزند آوری در میان خانواده‌ها.
- پروسی وضعیت مجامع آفرین‌های شهری و استانی.
- زنان عالمه و مفاخر زن استان.

ملی

- راه‌های تثبیت اخلاق معاری در بین جوانان و نوجوانان.
- پروسی آسیب‌شناسی جلوسات مذهبی بانوان.
- آسیب‌شناسی شبکه‌های اجتماعی.
- نقد و بررسی وضعیت روابط اجتماعی دختران جوان و نوجوان.
- راه‌های ارتقای روابط خانوادگی و برقراری ارتباط سالم در بین اعضای خانواده.

موضوعات آزاد یا مرتبط با آداب و سنن اسلامی نیز قابل پذیرش است.

شرایط مشارکت و چگونگی ارائه آثار

- کتابه پایان‌نامه، تحقیق یا مقاله به فارغ‌التحصیلان سطح ۲ و ۳ در قالب گروه‌های حداقل سه و حداکثر پنج نفره به همراه یک استاد راهنما، می‌توانند در این فراخوان شرکت کنند. (پژوهش‌های فردی پذیرفته نمی‌شود).
- روش پژوهش می‌تواند با استفاده از روش‌های «کتابخانه‌ای» و «میدانی» انجام گردد. (پژوهش‌های میدانی در اولویت و دارای امتیازات ویژه می‌باشد).

مهلت ثبت نام و ارائه موضوعات پیشنهادی حداکثر تا ۱۳۹۴/۹/۳۰ می‌باشد.

مهلت ارسال آثار پژوهشی، حداکثر تا ۱۳۹۵/۲/۳۰ می‌باشد.

ثبت‌نام و ارسال آثار از طریق سامانه فراخوان‌های پژوهشی برای طلاب تحت پوشش مرکز به آدرس www.kowsar.net و برای طلاب جامعه‌الزهرای www.research.whc.ir انجام می‌گردد.

بنت‌الهدی و خراسان به آدرس www.research.whc.ir انجام می‌گردد.

از صاحبان آثار برتر در سه عرصه «مدرسه‌ای»، «استانی» و «کشوری» تقدیر خواهد شد.

آثار حتماً به صورت چاپ شده، حداقل ۲۵ و حداکثر ۱۰۰ صفحه، A۴ سیم‌کغالی باشد.

هشتمین جشنواره علامه حلی (ه)

فراخوان مقاله، کتاب و پایان‌نامه در موضوعات علوم اسلامی و علوم انسانی مرتبط با حوزه دین

بخش ویژه جشنواره: جهان اسلام و تهدیدات اندیشه تکفیر و افراطی‌گری

آخرین مهلت ارسال آثار: ۱۳۹۴/۹/۳۰

اطلاعات بیشتر و ثبت‌نام: www.jhelli.ir

مجموعه‌های فراخوان

به منظور بسط و گسترش فرهنگ اسلامی و تولید آثار فاخر و روینگر، ترویجی و پژوهشی مجموعه‌های زیر برای چهاردهمین جشنواره باوقی کرمان، اعلام می‌گردد:

الف: پژوهش

- ۱- فقه و اصول، ۲- قرآن و حدیث، ۳- تاریخ اسلام، ۴- فلسفه و کلام، ۵- اخلاق و تربیت، ۶- مطالعات زبان، ۷- و مطالعات بین‌رشته‌ای.
- ۲- آداب و سنن اسلامی
- ۳- آداب
- ۱- کونک و نوجوان، ۲- ادبیات عمومی.
- ۴- کمک آموزشی

آثار مرتبط با موضوع سال (دولت و ملت، مهدی و هزرتی) نیز پذیرفته خواهد شد.

مقالات پژوهشی پیرامون ابعاد شخصیتی حضرت زهرا (ع) پذیرفته می‌شود.

ترجمه آثار فاخر در مجموعه‌های فراخوان پذیرفته خواهد شد.

فایده‌های ارائه آثار

الف: پایان‌نامه، تحقیق یا مقاله، مقاله با موضوع آزاد، (برای طلاب بالای ۳۱ سال)

ب: پژوهش، بررسی سطح ۲، (درون شرطی)

ج: مقاله یا کتاب یا موضوع آزاد، ویژه معاونین پژوهشی و استادیب (درون شرطی)

د: نشریه پژوهشی سطح ۳

شرکت کنندگان

- طلاب، معاونین پژوهشی و استادیب و کارکنان.

شرایط و چگونگی پذیرش آثار

- آثار علمی یا تحقیقی، تألیف یا ترجمه باشد.
- به استثنای نشریه، سایر آثار حاصل کار فردی باشد.

مهلت ثبت نام

- مهلت ثبت نام حداکثر تا ۱۳۹۴/۱۱/۳۰ می‌باشد.

نحوه ثبت نام

- ثبت‌نام و ارسال آثار از طریق سامانه فراخوان‌های پژوهشی برای طلاب تحت پوشش مرکز به آدرس www.kowsar.net و برای طلاب جامعه‌الزهرای www.research.whc.ir ثبت‌نامی و خراسان به آدرس www.research.whc.ir انجام می‌گردد.

منسوخ بر کارگی

- جشنواره در منسوخ مدرسه‌ای، استانی و ملی برگزار خواهد شد.
- از پایه مقاله به وسیله استادیب راهنمای تحقیق یا مقاله، استادیب روش تحقیق سطح ۲ و معاونین پژوهشی مدرسه و استان ضروری است.
- داوطلبین، قابل اثر خود را فقط از طریق سامانه مذکور ارسال نموده و نیازی به ارسال پستی اثر نیست.

هفته پژوهش، خادراهی روشن برای دستیابی به حق و حقیقت است.

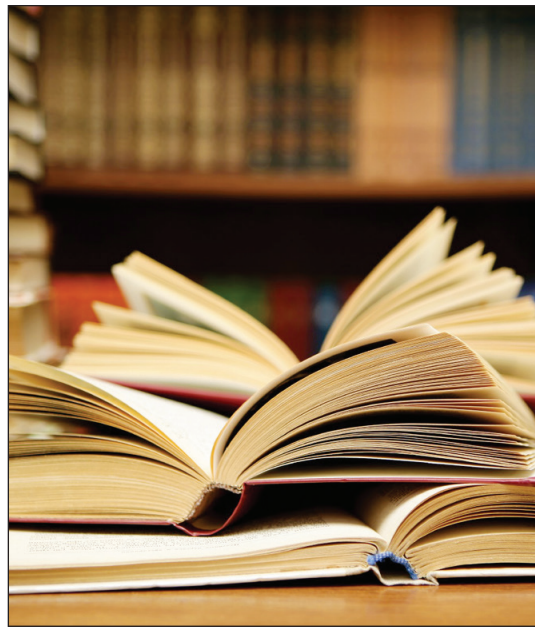
روابط عمومی مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خاوران

حضرت محمد (صلی الله علیه وآله وسلم)
«تلاش تخرق الحجب و تنتهی الی ما بین یدی الله: صریر أقلام العلماء و
وطی أقدام المجاهدين و صوت مغازل المحصنات؛
«سه بانگ طنین انداز است که پرده‌ها را می‌برد و پژواک آن
در نهایت به خدا می‌رسد: بانگ قلم‌های دانشمندان،
بانگ قدم‌های مجاهدان و بانگ چرخ بافندگی
زنان پاکدامن.»
تفسیر نمونه، ج ۲۴، ص ۳۷۷

در پیام «حجت الاسلام والمسلمین جمشیدی» به مناسبت هفته پژوهش مطرح شد

هر طلبه، یک پژوهشگر

مدیر مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواران به مناسبت هفته پژوهش پیامی صادر کرد. متن پیام به شرح ذیل است:

بسم الله الرحمن الرحيم
«ن وَالْقَلِيمُ وَ مَا يَسْطُرُونَ»
برگزاری هفته پژوهش برای ما حوزویان پنهانی است برای یادکرد مجاهدت‌های علمی - تحقیقی هزاران عالم دینی در طول تاریخ پرفراز و نشیب اسلامی که با سخت کوشی‌های عالمانه خود، زوایای مختلف اندیشه و احکام نورانی اسلام را آوازی کرده و نه فقط مانع اندراس و سنسین معارف اسلامی شدند، بلکه اسلام عزیز را از آفت و آسیب کژ اندیشان حفظ کرده اند و به یقین اگر نبود این مجاهدت‌های خالصانه، امروز خبری از «بزرترین هدیه الهی به بشر» باقی نبود و از این رو علمای ربانی در ثواب تمامی اعمال و عبادات و مجاهدت‌های تمامی مومنین سهیم و شریک اند. مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواران بر آن است تا با کاربست همه مساعی

جمیله همکاران خدام صف و ستاد، فرصتی را فراهم آورد تا دانش آموختگان و طلاب گرامی حوزه‌های علمیه خواران بتوانند در چرخه عظیم تحقیقات و تولید علم دینی نقش و سهم بسزایی ایفا کنند و در زمره ی پاسداران اندیشه و معارف و فرهنگ اسلامی درآیند. امسال در حالی هفته پژوهش را راج می‌نیم که با عنایات الهی، توجهات حضرت بقیةالله الاعظم (عجله الله فرجه) و همت همکاران و همراهی همه دلسوزان حوزه‌های علمیه خواران اهداف و برنامه‌های بلندمدت در عرصه پژوهشگری حوزه‌ها محقق شده است. از جمله:

۱. برای نخستین بار در تاریخ نظام‌های علمی - آموزشی کشور، برنامه‌منسجم پژوهشی حوزه‌ها به مانند برنامه‌های آموزشی تدوین و تصویب گردیده و بزودی برای اجرائی شدن ابلاغ خواهد شد؛
۲. پژوهش در چرخه آموزش، جایگاه رسمی پیدا کرده و از این پس بخشی از ارزشیابی تحصیلی طلاب، به فعالیت‌های پژوهشی آنان اختصاص می‌یابد؛
۳. پژوهش و آموزش طلاب در نظر گرفته شده و به تصویب رسیده است؛
۴. ساعات اختصاصی برای

خواهد شد؛
۶. برنامه‌های منسجم شکل‌های پژوهشی طلاب و هم چنین آئین نامه‌های مربوطه در قالب «بسته برنامه‌های شکل‌ها» تدوین و ابلاغ شده و در حالی که تا کنون ۱۷۰ کانون پژوهشی سطح ۴، ۴۱ انجمن پژوهشی سطح ۳ و ۳۷۰ هسته پژوهشی فارغ‌التحصیلان تشکیل شده، امیدواریم تمامی واحدهای حوزوی باقیمانده، از شکل‌های فعال پژوهشی با محوریت طلاب برخوردار شوند؛
۷. آزاد اندیشی به رفتاری نهادینه در حوزه‌های خواران بدل شده و متجاوز از ۵۵۰ کرسی تا کنون برگزار شده و همه هفته بر شمار آن افزوده می‌شود؛
۸. هزاران طلبه دانش آموخته در حوزه‌ها در قالب هسته‌های پژوهشی، گروه‌های پژوهشی رشد و برنامه‌های تخصصی پژوهشی به کار علمی و تالیفی مشغولند و تاکنون صدها اثر تالیفی به سرانجام رسیده و دهها اثر در جشنواره‌ها حائز

مربی شریعت معاونت پژوهش

فصل نامه علمی «آیت»

فصل نامه علمی آیت، نشریه‌ای علمی است که با هدف ارتقای سطح دانش علمی متخصصان، پژوهشگران، کارشناسان و علاقه‌مندان مباحث و معارف قرآنی دانش‌آموختگان حوزه‌های علمیه خواران، معرفی و شناساندن پژوهشگران توانمند قرآنی به جامعه علمی، کمک به ایجاد شبکه ارتباطی بین آنان و نهادهای قرآنی - تحقیقاتی به منظور تبادل تجربه‌ها و دستاوردهای تازه علمی و ارتقای فهم و دریافت دقیق و درست از آموزهای وحیانی انتشار می‌یابد. معاونت پژوهش مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواران، به منظور ایجاد فرصتی برای عرضه توانمندی‌ها و قابلیت‌های علمی طلاب و فارغ‌التحصیلان خود، در عرصه‌های پژوهش‌های قرآنی اقدام به تولید فصل نامه علمی آیت نموده است. بی‌تردید این گام هر چند کوچک، بر ظرفیت عرضه آثار پژوهشی و طبعاً بر رشد سرانه تحقیقات قرآنی کشور خواهد افزود. دو شماره از این مجله تهیه، چاپ و در مدارس علمیه سراسر کشور توزیع گردیده است. شماره اول: دربردارنده ده مقاله از خواران طلبه به همراه بخش اطلاع‌رسانی پژوهشی شماره دوم: دربردارنده هشت مقاله از خواران طلبه به همراه بخش اطلاع‌رسانی پژوهشی سومین شماره این نشریه به زودی در اختیار علاقه‌مندان قرار خواهد گرفت.

مدیر حوزه‌های علمیه خواران کشور:

ممتاز بودن بسج، نتیجه پیشتاز بودن آن در احیای ارزش‌ها و حفظ دست‌آوردهای انقلاب است

«حجت‌الاسلام و المسلمین محمدرضا جمشیدی» در دوره آموزشی تخصصی سرگروه‌های صادقین پایگاه‌های بسج طلاب خواهر در اردوگاه ولایت قم با اشاره به فرارسیدن ایام وفات پیامبر گرامی اسلام (ص) گفت: پیامبر (ص) در راه ابلاغ پیام الهی سر از پا نمی‌شناختند و کار بسج از این حیث به خلق و خوی پیامبر (ص) بسیار شبیه است. وی با اشاره به این که در روایات از پیامبر اسلام (ص) به عنوان «طیب دوار طیب» یاد شده است، خاطر نشان کرد: انسان‌های مشخص یا کسانی که درجه و پستی دارند، حق دارند در جایی مستقر شوند و دیگران به سراغ آنها بیایند اما پیامبر (ص) به دنبال مریض بودند. مدیر حوزه‌های علمیه خواران کشور از بسجی به عنوان انسان تراز اولی یاد کرد که در حفظ ارزش‌های انقلاب پیشتاز است و هیچ رنگی نمی‌پذیرد. وی با اشاره به رفتار شهدای بسجی جنگ تحمیلی اظهار کرد: تاریخ بسج به اندازه‌ای درخشان است که اگر بخواهیم از بسجیانی که الگویشان... ۱۵امه در صفحه ۳

معاون پژوهش حوزه‌های علمیه خواران خبر داد:

کانون‌های پژوهشی دو برابر می‌شود

«حجت‌الاسلام علی‌اکبر حساری»، معاون پژوهش حوزه‌های علمیه خواران کشور، بیست و دوم آذرماه سال جاری در نشست خبری با اصحاب رسانه استان قم به تشریح فعالیت‌های این معاونت پرداخت. وی با بیان این که حوزه‌های علمیه تاکنون سه مرحله تأسیس، تثبیت و بالندگی را پشت سر گذرانده است، بیان کرد: در مرحله تأسیس فعالیت‌های پژوهشی عمدتاً در جهت تدوین برنامه‌های آموزشی و متون درسی و در مرحله تثبیت نیز تدوین اولیه برنامه‌های معاون پژوهش حوزه‌های علمیه خواران کشور تأمین سیستمی نظام پژوهش را از جمله ساز و کارهای مرحله بالندگی عنوان کرد و یادآور شد: در این مرحله به دنبال ایجاد نظام جامع پژوهشی هستیم که تاکنون ۶۰ درصد پیشرفت داشته‌ایم. وی در توضیح بیشتر نظام جامع پژوهشی بیان کرد: در این نظام برای نخستین بار در سطح واحدهای آموزشی با رعایت سطح‌بندی و پایه‌های تحصیلی، برنامه جامع پژوهشی تدوین و برای ابلاغ آماده شده است تا در کنار برنامه‌های آموزشی تأمین‌کننده اهداف پژوهشی باشد. حجت‌الاسلام حساری همچنین با تأکید بر تقویت نامه مراکز پژوهشی، مصوب شدن تأسیس مدرسه عالی پژوهش و تعامل و حضور مراکز پژوهشی حوزه‌های علمیه خواران در سطح ملی

بین المللی خبر داد و گفت: برنامه‌های آموزشی و پژوهشی مدرسه عالی پژوهش در حال تدوین است و امیدواریم تا سال آینده راه‌اندازی شود. وی خاطر نشان کرد: اعطای جایزه علمی به بانوان فرهیخته جهان اسلام از برنامه‌های مراکز پژوهشی حوزه‌های علمیه خواران برای حضور در سطح ملی و بین‌المللی است. معاون پژوهش حوزه‌های علمیه خواران در ادامه، سخنان مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) درباره حوزه‌های علمیه خواران که می‌فرمایند: «... خیلی پدیده عظیم و مبارک است، هزاران عالم، پژوهشگر، فقیه و فیلسوف در حوزه‌های علمیه خواران تربیت شوند» را به عنوان چشم انداز اساسی این حوزه‌ها دانست و تأکید کرد: کلیت این هدف از زمانی وظیفه و رسالت معاونت پژوهش است. حجت‌الاسلام حساری همچنین با تأکید بر تقویت نامه مراکز پژوهشی، مصوب شدن تأسیس مدرسه عالی پژوهش و تعامل و حضور مراکز پژوهشی حوزه‌های علمیه خواران در سطح ملی

کانون‌ها و انجمن‌ها یادآور شد: در حال حاضر تعداد کانون‌های پژوهشی ۱۳۰ عدد است که در تلاش هستیم تا پایان سال به دو برابر توسعه دهیم. وی ادامه داد: افزون بر ۴۱ انجمن پژوهشی، ۳۷۰ هسته پژوهشی با مشارکت فارغ‌التحصیلان تحت نظر یک استاد برای انجام کارهای علمی و پژوهشی و تعدادی نیز گروه پژوهشی رشد برای طلاب در حال تحصیل داریم. برنامه‌های تمام این تشکله‌ها نیز به زودی به مدارس علمیه خواران در سطوح مختلف ابلاغ می‌شود. معاون پژوهش حوزه‌های علمیه خواران تعداد کرسی‌های آزاداندیشی برگزار شده دارای چارچوب و ساختار مورد تأیید در طی سه سال اخیر از سوی حوزه‌های علمیه خواران را ۵۵۰ کرسی دانست و گفت: امیدواریم با رونق سطح چهار بحث کرسی نظریه پردازی نیز شکل گیرد. وی محور فعالیت‌های حوزه‌های علمیه خواران را «تقلیل» برشمرد و گفت: تفکیک فعالیت‌ها به قرآنی و غیر قرآنی به معنای سکولار

مدیر کل امور نخبگان و استعداد های برتر حوزه های علمیه خواران:

اخلاق از ضروریات پژوهش است

«حجت‌الاسلام داوود رجیبی‌نیا» در گفت و گو با نمای حوزه با اشاره به هفته پژوهش گفت: هفته پژوهش زمانی است برای آشنایی پژوهشگران با آثار و فعالیت‌های یکدیگر که نتیجه آن هم‌افزایی مجموعه فعالیت‌های پژوهشی در کشور است. وی ادامه داد: حوزه‌های علمیه خواران با توجه به تربیت محوری و حمایت از فعالیت‌های پژوهشی از بدو تأسیس به ویژه در سال‌های اخیر پیشرفت بسیار زیادی در عرصه فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی داشته است. مدیر کل امور نخبگان و استعداد‌های برتر حوزه‌های علمیه خواران در ادامه با اشاره به تأسیس اداره کل امور نخبگان و استعداد های برتر حوزه‌های علمیه خواران گفت: به منظور تحقیق بخشیدن به تأکیدات مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) و مراجع عظام تقلید در استفاده صحیح از ظرفیت‌های علمی نخبگان و در راستای توسعه همه جانبه کشور با هدف برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری برای شناسایی، حمایت و ارتقا توانمندسازی طلاب فرهیخته و برتر حوزه‌های علمیه خواران به منظور تولید و توسعه علوم دینی و همچنین گسترش و تعمیق فرهنگ اسلامی در سطح ملی و بین‌المللی، اداره کل امور نخبگان و استعداد‌های برتر حوزه‌های علمیه خواران تأسیس شد. وی گفت: به منظور شناسایی و توانمندسازی ممتازین و استعداد‌های برتر حوزه‌های علمیه خواران، و همچنین به منظور حمایت از فعالان علمی به ویژه پژوهشگران حوزه‌های علمیه خواران، سال ۹۴ به شناسایی استعداد‌های برتر حوزه‌های علمیه خواران اختصاص داده شد. وی خاطر نشان کرد: ممتازین و استعداد های برتر پس از شناسایی و تشکیل پرونده برای انجام مصاحبه علمی و شفاهی به قم دعوت می‌شوند و افرادی که بالاترین امتیاز را کسب کنند به عنوان استعداد برتر معرفی می‌شوند. مدیر کل امور نخبگان و استعداد های برتر حوزه های علمیه خواران گفت: امیدواریم با شناسایی استعداد های برتر و ممتازین حوزه های علمیه خواران، حمایت و بهره مندی از فعالیت های پژوهشگران را هدفمند کنیم. وی افزود: به منظور سهولت در شناسایی استعداد های برتر، وظایفی را برای اداره امور نخبگان و استعداد های برتر حوزه های علمیه خواران در نظر گرفتیم. حجت الاسلام رجیبی نیا افزود: شناسایی استعداد های برتر، برنامه ریزی برای امور استعداد های برتر حوزه های علمیه خواران با همکاری مرکز نخبگان حوزه های علمیه و بنیاد ملی نخبگان، ارتقا و توانمند سازی استعداد های برتر حوزه های علمیه خواران، ایجاد ظرفیت های لازم جهت بکارگیری و بهره مندی از توانمندی های استعداد های برتر حوزه های علمیه خواران از جمله وظایف اداره امور نخبگان و استعداد های برتر حوزه های علمیه خواران است.... ۱۵امه در صفحه ۳

نیمگامی بر فعالیت های پژوهشی معاونت پژوهش مرکز مدیریت حوزه های علمیه عالی

پژوهش محور نمودن نظام آموزشی

معاونت پژوهش حوزه های علمیه خواران تا قبل از سال ۱۳۸۷ بیشتر بر طراحی و بازبینی نظام آموزشی - تربیتی و نیز تعیین و تدوین متون درسی و کمک درسی مدارس علمیه تمرکز داشت؛ از سال ۸۷ به بعد با توجه به تثبیت نسبی نظام آموزشی و تدوین متون و واگذاری امور مبرور به معاونت آموزش و با عنایت به افزایش نیازهای پژوهشی خواران طلبه به هدایت و راهبری و سامان دهی امور پژوهشی، این معاونت با رویکرد جدیدی نسبت به برنامه ریزی، سازماندهی و ساماندهی فعالیت های پژوهشی اهتمام نمود که ثمره این تلاش، تحول چشمگیری در امور پژوهشی مدارس علمیه داشته است. در این گزارش رؤس فعالیت ها و برنامه های معاونت پژوهش به شرح زیر بیان می شود.

برنامه ریزی و مدیریت امور پژوهشی
معاونت پژوهش بر این باور است برنامه ریزی امور پژوهشی، باید بر اساس هم فکری و هم افزایی اندیشه ها و استفاده از تجربیات مدیریتی همه دست اندکاران مدیریت پژوهش، باید بر اساس هم و صف انجام شود تا مؤثرتر و ثمربخش تر باشد. بر همین اساس، تصمیم گیری در امور پژوهشی از مجموعه ستاد تا مدارس علمیه در شوراها و که به همین منظور تشکیل شده است، انجام می شود. این شورا عبارت است از:

- شورای مدیران و مسئولان معاونت پژوهش؛
 - شورای پژوهش مرکز؛
 - شوراها علمی - پژوهشی استانی؛
 - شوراها پژوهشی بررسی و تأیید تحقیقات پایانی مقطع عمومی (سطح دو).
- گروه های علمی بررسی و تأیید پایان نامه های مقطع عالی (سطح سه)**
سیاست های پژوهشی و اهمیت سرمایه گذاری در بخش تحقیقات حوزوی، ایجاب می کند که امور محتوی پایان نامه ها و رساله ها با دقت علمی بررسی و مدیریت شود. از این رو امر بررسی موضوعات، احراز صلاحیت علمی استادان راهنما و مشاور و بررسی طرح نامه های تفصیلی در گروه های که متناسب با رشته های رایج حوزوی در مدیریت های استانی تشکیل شده، صورت می گیرد. گفتنی است پایان نامه ها و رساله های علمی در مدارس علمیه خواران، مطابق ضوابط و مقررات مراجع اهل سنت تدوین می شوند.

گروه علمی بررسی و تأیید رساله های علمی مقطع تخصصی (سطح چهار)
به منظور تأیید عناوین و طرح نامه رساله ها، همچنین تأیید صلاحیت علمی استادان راهنما و مشاور، گروه علمی در معاونت پژوهش مرکز تشکیل شده است.

تحقیقات پایانی، پایان نامه ها و رساله های علمی
معاونت پژوهش، آیین نامه، ضوابط و مقررات تدوین و مقرر کرده است. همچنین به منظور رفع نواقص تحقیقات انجام شده، طی یک مرحله، کار آسب شناسی تحقیقات پایانی و پایان نامه های سطح سه به انجام رسیده و بر اساس آن، برنامه ریزی های لازم جهت ارتقا و استانداردسازی تحقیقات انجام شده و بخشی از کار نیز در دست اقدام است. همچنین این معاونت به منظور نظارت علمی و اجرایی بر روند تحقیقات پایانی، گزارش عملکرد مدارس در زمینه تحقیقات پایانی را به صورت فصلی دریافت، بررسی و اعلام نظر می نماید.

ارائه محتوای روشی
تعیین سرفصل ها و تأیید محتوای درسی روش تحقیق در واحدهای آموزشی سطح ۲ و ۳ یکی دیگر از فعالیت های است که در جهت راهبری پژوهش های تحصیلی طلاب انجام می شود.

تکالیف درسی
به منظور اعطای رویکرد پژوهشی به برنامه درسی، سهمی از نمره نهایی بعضی از دروس، به انجام دادن تحقیقات درسی اختصاص یافته است. تاکنون هدایت تحقیقات درسی و برنامه ریزی مرتبط با آن در حوزه اختیارات معاونت آموزش بوده است، اما بر اساس شرح وظایف جدید، ابلاغی شورای سیاست گذاری، معاونت پژوهش از این پس راهبری این تحقیقات را بر عهده خواهد داشت.

راه اندازی و توسعه تشکلهای پژوهشی
کانون های پژوهشی مدارس علمیه مقطع عمومی (سطح دو) به منظور ترویج فرهنگ پژوهش، تربیت نیروهای مستعد و علاقه مند به تحقق و ارتقای فعالیت های پژوهشی حوزه های علمیه خواران و نیز ایجاد بستر مناسب برای مهارت افزایی طلاب مقطع عمومی که تمایل دارند دانش، مهارت و کارایی خود را فراتر از میزان معمول در نظام آموزشی این مقطع تقویت کنند، کانون های پژوهشی تشکیل می شوند. تاکنون ۱۲۹ کانون پژوهشی در مدارس علمیه مقطع عمومی راه اندازی شده است.

انجمن های پژوهشی مراکز و مؤسسات آموزش عالی حوزوی مقطع عالی (سطح سه)
به منظور ترویج فرهنگ پژوهش، تربیت نیروهای مستعد و علاقه مند به تحقیق و ارتقای فعالیت های پژوهشی حوزه های علمیه خواران و نیز ایجاد بستر مناسب برای مهارت افزایی طلاب مقطع عالی (سطح سه) که تمایل دارند دانش، مهارت و کارایی خود را فراتر از میزان معمول در نظام آموزشی این مقطع تقویت کنند، تاکنون ۴۱ انجمن پژوهشی در مؤسسات و مراکز آموزش عالی سطح سه راه اندازی شده است.

مقام معظم رهبری (مدظله العالی) پاسخگویی به شبهات را یکی از مهمترین چالش های پیش روی حوزه ها دانسته و می فرماید: «امروز روحانیت ما با دو گونه چالش مواجه است... یکی رفع شبهات است. شبهات همیشه بوده، اما نوع شبهات متفاوت بوده است... شما امروز با این چالش مواجهید... امروز نشر افکار باطل نه فقط به وسیله ابزارهای ارتباط جمعی فراوان مثل رادیو، تلویزیون، اینترنت و انواع و اقسام روش های الکترونیکی انجام می گیرد، بلکه از شیوه های هنری هم استفاده می شود. امروز در دنیا پول خرج می کنند و فیلم های گران قیمت می سازند، برای این که غیر مستقیم فکری را وارد ذهن ها کنند یا فکری را از ذهنها بیرون بیاورند. یکی از مهمترین نقاط آماج این کارها، افکار دینی و بخصوص افکار اسلامی است. البته بعد از برپا شدن جمهوری اسلامی، بخصوص افکار شیعه هم آماج همین چیزها قرار گرفته است...»

منبع: بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار علما و روحانیون استان همدان، ۱۳۸۳/۴/۱۵.

حوزه دینی اجرا خواهد شد.

تدوین روش تحقیق تخصصی
به منظور پاسخگویی به نیاز پژوهشگران و طلاب رشته های علوم حوزوی در زمینه روش تحقیق تخصصی در گرایش های مربوط، معاونت پژوهش در صد تدوین روش تحقیق در هر یک از رشته ها به صورت تخصصی برآمده که این طرح در دست اجراست.

طرح غنی سازی نظام آموزشی با مؤلفه های پژوهشی (پژوهش محور نمودن نظام آموزش)
از آن جا که نظام آموزشی فعلی بیشتر متن محور بوده، بر محفوظات تکیه دارد و در حد بسیار کمی به مسئله های می پردازد. معاونت پژوهش برای رفع خلأ موجود در نظام آموزشی و حرکت در مسیر اندیشه ریزی و توانمندسازی قدرت تفکر و پرسشگری طلاب، طرح غنی سازی نظام آموزشی با مؤلفه های پژوهشی را به شورای علمی - تربیتی مرکز پیشنهاد نمود که به تصویب رسیده است. در این طرح که جهت تدوین برنامه عملیاتی به معاونت آموزش ابلاغ شده، همه مؤلفه های برنامه درسی نظیر متون آموزشی، شیوه های گزینش استاد، تدریس و ارزیابی تحصیلی، شیوه های مطالعه و مباحثه با رویکرد پژوهشی انجام می شود.

طرح درختواره موضوعی
درختواره موضوعی در راستای امر خرده نظام موضوعی - علمی به شکل شاخه های تهیه شده است و تمام سرفصل ها و زیرشاخه های یک علم در آن در الگوی درختواره ای مندرج می شود. در ترسیم درختواره، رویکرد مسئله محور مد نظر بوده و تمام زیرشاخه های علم به شکل مسئله نمود خواهد یافت.

تدوین برنامه ساعات پژوهشی در مدارس
پیرو تصویب اختصاص ساعاتی از برنامه تحصیلی طلاب به امور پژوهشی، برنامه اجرایی ساعات پژوهشی با لحاظ نمودن شاخص های مهم پژوهشگری که عبارت است از: شناخت، علاقه مندی، مهارت و اخلاق پژوهش تدوین و در مرحله ابلاغ به مدارس علمیه است.

ایجاد و افزایش توان پژوهشی استادان و مدیران پژوهشی
در راستای رفع نیازمندی های مدارس به استاد راهنما و ارتقای سطح علمی و مهارتی آنها، معاونت پژوهش از سال ۸۲ دوره های مهارتی پژوهشی برای استادان راهنما به منظور آموزش شیوه و روش های تدوین و راهنمایی تحقیقات پایانی و پایان نامه، برگزار کرده است.

طرح کلان پروژه تحقیقات
این طرح به منظور جهت مند ساختن موضوعات و هدایت پژوهشی طلاب به سمت پاسخ به اولویت های شناسایی شده در چارچوبی منسجم و هدفمند جهت حل معضلات و مسائل علمی در

ارتقای سطح علمی، مهارتی و مدیریتی معاونان پژوهشی
با تشکیل معاونت پژوهشی در مدارس علمیه در سال ۱۳۸۰، همایشی با هدف

آشنایی معاونان پژوهشی با وظایف و اختیارات خود، در دی ماه همان سال با حضور ۱۵۰ نفر از مدیران و معاونان پژوهشی به مدت سه روز در قم برگزار شد. دیگر همایش معاونان پژوهشی مدارس، در سال ۱۳۸۳ با حضور ۲۱۰ نفر از معاونان پژوهشی به مدت سه روز در قم برگزار گردید. موضوع این همایش، آشنایی معاونان با وظایف و اختیارات این نامه های تحقیقات پایانی و توضیح و تبیین مباحث علمی و مملو دربار تحقیقات پایانی و تدوین مقاله بود.

فراخوان فعالیت ها و طرح های پژوهشی واحدهای حوزوی خواران به منظور ایجاد انگیزه و نشاط علمی در طلاب و شکوفایی استعداد های آنها و نیز ترغیب و تشویق واحدهای حوزوی خواران به انجام دادن فعالیت های پژوهشی، هر ساله فراخوان طرح ها و فعالیت های پژوهشی، در قالب های «همایش علمی»، «نشست علمی»، «دوره های مهارت افزایی پژوهشی» و «طرح پژوهشی» اعلام می گردد تا پس از بررسی و تصویب نهایی توسط شورای علمی - پژوهشی مدیریت استانی، نسبت به مساعدت واحدها در زمینه مورد نظر اقدام شود.

گرامیداشت هفته کتاب، کتابخوانی و کتابدار
هفته آخر ایان ماه، هفته «کتاب، کتابخوانی و کتابدار» نام گذاری شده است. هر ساله معاونت پژوهش با ارائه برنامه هایی این هفته را گرامی می دارد.

فراخوان مقاله سال
به منظور تقویت استعداد های پژوهشی طلاب و مشارکت آنها در نهادینه کردن پژوهش در مدارس علمیه، از سال ۱۳۸۰، هر ساله فراخوان مقاله با موضوع مطرح شده از طرف رهبر معظم انقلاب (مدظله العالی) به منظور تقویت استعداد های پژوهشی طلاب و مشارکت آنها در نهادینه کردن پژوهش در مدارس علمیه، از سال ۹۱ این فعالیت به معاونت فرهنگی و تربیتی واگذار شد.

نهضت آزاداندیشی در حوزه های علمیه خواران
پیرو فرمایش های مقام معظم رهبری (مدظله العالی) و تحقق بخشی به اهداف بلندمرتبه انقلاب اسلامی در پاسخگویی به نیازهای دینی و اعتقادی و شبهات مطرح در جامعه، حوزه های علمیه خواران از آذرماه سال ۱۳۹۱ به برگزاری کرسی های آزاداندیشی همت گماشت و برای هموار ساختن مسیر آزاد اندیشی و تثبیت فرهنگ آن، در سال ۹۱ برنامه فراگیر «این آغاز نهضت آزاداندیشی در حوزه های علمیه خواران» را در واحدهای حوزوی تحت پوشش با محوریت موضوعات قرآنی برگزار کرد.

گرامی داشت هفته پژوهش
هر ساله مقارن با روز پژوهش در ۲۵ آذر و هفته گرامی داشت پژوهش هماهنگ با سراسر کشور، فرصتی مناسب برای شورافزایی و بروز نشاط پژوهشی در واحدهای حوزوی، استادان، کادر، طلاب و فارغ التحصیلان به شمار می آید. از سال ۹۰ در راستای نهادینه سازی پژوهش در حوزه های علمیه خواران، تصمیم به تعیین شعار محوری و نام گذاری ایام هفته پژوهش بر اساس آن گردید. این معاونت هر ساله بسته پژوهشی متنوعی از فعالیت های انجام شده خود در یک سال را (از هفته پژوهش تا هفته پژوهش سال بعد) به صورت مکتوب و دیجیتال تهیه می کند و آن را در اختیار واحدهای حوزوی قرار می دهد. علاوه بر هدایت واحدهای حوزوی در بزرگداشت

سما نانه تحقیقات پایانی
این سامانه از آذر ماه سال جاری فعال خواهد شد و کلیه فرایندهای مربوط به تحقیقات پایانی از طریق این سامانه اجرا، مدیریت و نظارت می شود.

سما نانه پایان نامه های مقطع عالی
سامانه پایان نامه های مقطع عالی (سطح سه) در آذرماه سال ۹۱ رسماً رونمایی شد. این سامانه، اولین سامانه تحت وب کشوری است که قابلیت انجام کلیه فرایندها و مراحل مربوط به تدوین و نگارش پایان نامه، از مرحله پیشنهاد موضوع تا دفاعیه را داراست. دقت، سرعت و صرفه جویی قابل توجه در هزینه ها، نتیجه بهره مندی از این ابزار و امکان گرفتن انواع گزارش های کمی و کیفی جزو دیگر قابلیت های این سامانه است.

سما نانه تحقیقات پایانی
این سامانه از آذر ماه سال جاری فعال خواهد شد و کلیه فرایندهای مربوط به تحقیقات پایانی از طریق این سامانه اجرا، مدیریت و نظارت می شود.

